

den
Lbrsin 1044. 56. 12. 3

AB 2*0327

15797

DIARIE Nr
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
11 JULI 1928

17/28

Förslag
till utdikning av mark tillhörande
Nygårds torrlägningsföretag
i Österhaninge socken och Stockholms län
upprättat år 1927 av
Nils Risberg.
Statens Lantbruksingeniör.

m.

Kostnadsfördelningstängd.

Fastighet	Registernummer	Ägarens namn
Hlona	2 ⁹	H. Fauberman
"	2 ¹⁰	Anders Jansson
Vendelså	3 ²³⁹	Ch. Nordin
"	3 ²⁴⁰	"
"	3 ²⁴¹	"
"	3 ²⁹⁷	A. W. Nyström
"	3 ⁵⁰²	O. F. Olsson
"	3 ⁵¹⁷	E. Wetterberg
"		E. J. Palmer
"		H. Jansson
"	3 ²⁶⁹	Emma Andersson
Opp-Namby		A. B. Billiga Tomter
Vendelså		S. Walter
"	3 ²⁷⁹	Julius Lindell
"	3 ²⁸⁰	"
		J. A. Johanson
		Summa

Säskande	Eg. säskande	Värde		Värde		Förbättr		Deltagares kostnaden					
		före		efter		rings-		med	föregån		för för-		
		företaget		företaget		värde			pro-	ningen		rättning	
		cent						med		en med			
		kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.			kr.	ör.	kr.	ör.
1		936	-	1.522	80	586	80	14.99	659	56	88	32	
1		1125	60	1.805	-	679	40	17.36	763	84	102	29	
1		563	80	1.371	60	807	80	20.64	908	16	121	61	
1		1005	80	1.550	-	544	20	13.90	611	60	81	90	
1		395	20	720	-	324	80	8.30	365	20	48	91	
1		304	80	624	-	319	20	8.16	359	04	48	08	
1		80	40	156	-	75	60	1.93	84	92	11	37	
1		189	60	384	-	194	40	4.97	218	68	29	28	
1		69	60	156	-	86	40	2.21	97	24	13	02	
1		100	80	156	-	55	20	1.41	62	04	8	31	
1		154	80	277	60	122	80	3.14	138	16	18	50	
1		65	10	117	-	51	90	1.33	58	52	7	84	
1		6	-	9	-	3	-	0.08	3	52		47	
1		28	20	51	-	22	80	0.58	25	52	3	42	
1		17	40	27	-	9	60	0.24	10	56	1	41	
1		78	-	108	-	30	-	0.76	33	44	4	48	
		5.121	10	9.035	-	3.913	90	100.00	4.400	-	589	21	
All deltagningskyldighet är grundad på värdet av den bätnad, som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring													
Nygård den 18 augusti 1927													
Nils Nilberg													
Statens Lantbruksingenjör													
S. O. Holmberg. E. W. Wännlöf.													
Biträdande gode män.													

H t 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

Synnerligen utlåtande rörande
utdelning av mark tillhörande Färstens-
berg m.fl. under Alena, Hyllad m.fl. un-
der Vendels och till Öpp-Horsby i Oster-
hansjö socken och "Stockholms län", avdel-
vat vid synföreläggning enligt vattenläg-
gen år 1887.

Älve.

Ifrågavarande avdelningsområde är beläget om-
kring 2.0 km. sydost om Broviken hällplats & järnvägsstationen
Älve-Älve. Det vattendrag, vars uppgång här avses, åter-
finnes i Generalstabens karta (skala 1:100.000 bladet "Stock-
holm") omkring 1.5 km. syd-sydost om Vendels gård och går
i riktning mot sydost till omkring 200 meter väster om Linderby
gård, där det går ett vinkel och därefter följer ut i Bro-
viken. I karta de "verslagna" avdelningsområdet det mer-
konstigt och gul färg. Det utlöses av sluttad och ej odlad
jord och omfattar sammanlagt en areal av 13.32 hektar.

Lederbäckensområdet.

Avdikningsområdet tillhör Tyresås vattensystem samt enligt Kungl. Kungörolsen den 13 april 1922 med Nr:is 62 betecknade nederbördsområde.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 26 juni 1926 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsförhållandena vid undersökningen och vid sammanträden i Årendet framställt yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som diking och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattnelagen skall benämnas Nygårds torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot synoförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält. Sedan Ågaren av Klena ¹⁰ 2 genom särskild skrivelse förklarat sig avstå från alla ersättningsanspråk för eventuell rätt till skänning har något hinder mot företaget ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Förstagets omfattning och avloppsdikeans ligen.

Den i förstaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillräckligt fall för längre från avloppen beläggen mark. För områdets avdämning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B-C samt ett sidodike å kartan betecknat med B-D och hava desamma jämväl markerats med tvänno jämlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Noderbördsområdet är av ringa omfattning varför några särskilda hydrografiska utredningar ej anses erforderliga.

Följande dimensioner föreslås för såväl huvudavlopp som sidodike.

Bottenlutning minst 0.5:1000.

Bottenbredd 0.3 meter.

Sidolutning 1:1.5.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företags utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen hro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvigningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna, samt av grävnings-tabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda desamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningen och skall vara påbörjat senast den 1 juli 1928 samt vara fullbordat senast innan den 1 november 1929. Har företaget icke bragts tillslut inom nämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företags inställande synnerli t men skulld uppstå, kan genom ansökan hos storbysgdens vattendomsstol

före nämnda tids utgång, anstånd med företagets fullbordande
på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på
egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras
gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för hand-
havandet av med företaget förenade angellighoter utses sty-
relse, vilken enligt beslut skall bestå av 3 ledamöter och en
suppleant.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens
Befallningshavande. Öker ändring i styrelsens sammansättning,
skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan till Konung-
ens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är
styrelseledamöten ansvariga för sina åtgärder.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konung-
ens Befallningshavande må ej i rikets 3 annans mark verkställas
eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl
vid doras första upptagande som vid samtida renhållningar upp-

läggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare det nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiande meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning än den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 7 st. broar, och skola dessa ombyggas på sätt förslagsritningen utvisar.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av dotsamma finnas fixpunkter i form av kors inhyggnas i jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över anlagets horisontalplan äro å såväl plan som profilritningen angivna. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller förändras dessa uppsättiligen är stigraden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattnelagen 13 kap. 14 §.

Avsättning.

Nedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsesas eller inspekteras av i läst tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande

myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna dikena skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avlyst samt därefter vart annat år samt så ofta det dessomellan erfordras rensas från anhoppade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det i profilritningen angivna höjdlaget.

Dämning, anläggning av vattningssplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningssplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tillas, och skall, därest skada uppstår genom oåtgärdas påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Vettas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den församlingen varder därmed anmodad, må den, som lider men av församlingen, jämlikt vattenlagen 13 kap

16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och riger sedan
bristen blivit av den vitsordad, att på den församliges bekost-
nad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för
utrönande av varje ågofigurs höjd över medel. attonytan i
avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd
och måttavvågad samt begränsad medels en kurva belägen på full torr-
läggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen
på längre avstånd från avloppet tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommen angående kostnadernas fördel-
ning tillslagen kunnat träffas, har ågogradering varit nödvändig
och har densamma verkställts efter följande grunder.

Enon grävning har jordens värde med hänsyn till dess
naturliga godhet och beskaffenhet och under frutsättning av om-
sorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ågofi-
gur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt
torrlagda ågofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslistan.
För ågofigurer, vilka ligger belägna längre än 1,2 meter över en höjd

belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka så-
lunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan an-
givna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen
över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd an-
setts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torr-
lagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdliga
ansetts hava torrlägningsgraden 0. d.v.s. deras blivande
värde efter företagets utförande är ur torrlägningspunkt
lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av yt-
terligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre
avstånd från avloppen vinner nytta av den i detta företag fö-
reslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hekt-
ar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den re-
geln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvat-
tenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdet och sålunda
komma genom fullständig torrlägnings att förbättras till ur
torrlägningspunkt förstgradig mark. Sedan mark belägen
ovan den i momentet anförda "Uppfattning" omvända kurvan an-
setts ur torrlägningspunkt redan lämna full avkastning.

varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjd till den försumpande vattenytan i avloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick med ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjd till över satta vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hänsyn till dess ytinhåll beräknade och införda.

Bätnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 13.25 hektar.

Dess blivande värde utgör	9.035.-- kronor
" nuvarande " "	<u>5.121.10 "</u>
Förbättringsvärde sålunda	3.913.90 kronor.

Vattendomstolsavgift.

Någon vattendomstolsavgift i samband med förevarande företag erfordras ej.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning ej skall utgå.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för jordupplag föreskriva synemännen att sådan skall utgå och skall ersättning beräknas efter ett värde av 1200.-- kronor pr. har. jord, som tages i anspråk. Krav på ersättning skall skriftligen göras hos styrelsens ordförande senast inom ett år efter sedan företaget blivit avsynat och godkänt samt innan vallarna bortförts i annat fall varder rätt till ersättning försluten. Av beloppet utbetalas hälften omedelbart och den andra hälften sedan vallarna bortförts, vilket dock skall vara verkställt inom 7 år efter sedan företaget blivit avsynat och god-

känt, i annat fall varder rätt till denna ersättning förutsatt.
Ersättning för uppläggning av jord vid framtida rensningar skall
ej utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sått anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom av

dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikning. En som svarar mot värdet å den bätnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlagga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna erläggas av Stockholms Länss Hushållningssällskap, varför desamma ej medtagas i kostnaderna för företaget.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall saksägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Förlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vat-

tendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 76 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Nygård den 18 augusti 1927.

Nils Risberg.

Statens Lantbruksingeniör.

C.W. Rönnlöv.

S.O. Holmberg.

Biträdande gode män.

Bestyrkes i tjänsten:

